

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบทดสอบบุคลิกภาพ HSPQ Form A มาวิเคราะห์ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างกันในกลุ่มลักษณะ ๑๔ ลักษณะ โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรผันหรือ analysis of variance ซึ่งได้ผลดังนี้

ลักษณะ A ความสามารถในการสังคม

ตารางที่ ๑ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคลิกลักษณะ ลักษณะ A ของนักเรียนในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๕๒.๕๓	๑	๕๒.๕๓	๑๖.๒๓	<.๐๑
ภายในกลุ่ม	๖๒๒.๕๓	๑๕๓	๓.๒๒		
ทั้งหมด	๖๗๕.๐๖				

ตารางที่ ๒ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะ ลักษณะ A ของนักเรียนชายใน
เมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๑๖.๔๘	๑	๑๖.๔๘	๔.๘๘	<.๐๕
ภายในกลุ่ม	๓๒๐.๖๒	๘๕	๓.๗๗		
ทั้งหมด	๓๓๗.๑๐				

ตารางที่ ๓ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะ ลักษณะ A ของนักเรียนหญิงใน
เมืองหลวงและในเมืองชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๓๗.๕๐	๑	๓๗.๕๐	๑๔.๒๕	<.๐๑
ภายในกลุ่ม	๒๕๓.๓๒	๘๖	๒.๖๓		
ทั้งหมด	๒๙๐.๘๒				

จากการวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะ ลักษณะ A (ตารางที่ ๑) จะเห็น
ว่า นักเรียนในเมืองหลวงและในเมืองของชนบทมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทาง
สถิติที่ระดับ .๐๑ โดยที่นักเรียนในเมืองหลวงมีลักษณะที่ไว้ตัว ชอบแยกตัว และชอบ

พิจารณาข้อที่ข้อสี่น้อยกว่านักเรียนในเมืองของชนบท ค่าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มเป็น ๔.๖๔ และ ๓.๖๖ ตามลำดับ คือนักเรียนในเมืองหลวงมีความสามารถในการเข้าสังคมดีกว่า และเมื่อวิเคราะห์ ความแปรผันเบ็ดเตล็ดลักษณะ ลักษณะ A ของนักเรียนชายในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท (ตาราง ที่ ๒) ผลปรากฏว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติที่ระดับ .๐๕ กล่าวคือ นักเรียนชายในเมืองหลวงมีลักษณะชอบสมาคม ชอบมีส่วนร่วมในกิจกรรม และชอบง่ายๆ ไม่พิถีพิถัน (ค่าเฉลี่ย ๕.๐๔) ส่วนนักเรียนชายในเมืองของชนบท มีลักษณะที่จะชอบแยกตัว ปลีกตัว ชอบพิจารณาข้อที่ข้อสี่มากกว่านักเรียนในเมืองหลวง (ค่าเฉลี่ย ๔.๒๕) จากตารางที่ ๓ ปรากฏว่า นักเรียนหญิงในเมืองหลวงและในเมืองของชนบทมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติที่ ระดับ .๐๑ คือ นักเรียนหญิงในเมืองหลวง มีลักษณะชอบแยกตัว ปลีกตัว ชอบพิจารณาข้อที่ข้อสี่ น้อยกว่านักเรียนหญิงในเมืองของชนบท ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓ และ ๓.๐๖ ตามลำดับ

ลักษณะ B ความสามารถทางการเรียน

ตารางที่ ๔ การวิเคราะห์ความแปรผันเบ็ดเตล็ดลักษณะ ลักษณะ B ของนักเรียนในเมืองหลวง และในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๔๓. ๔๓	๑	๔๓. ๔๓	๒๓. ๕๗	<.๐๑
ภายในกลุ่ม	๓๕๗. ๗๗	๑๕๓	๑. ๘๕		
ทั้งหมด	๔๐๑. ๒๐				

ตารางที่ ๕ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะ ลักษณะ B ของนักเรียนชายในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๓.๘๒	๑	๓.๘๒	๔.๓๑	<.๐๕
ภายในกลุ่ม	๑๕๘.๖๓	๘๕	๑.๖๘		
ทั้งหมด	๑๖๓.๕๕				

ตารางที่ ๖ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะ ลักษณะ B ของนักเรียนหญิงในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๔๒.๒๘	๑	๔๒.๒๘	๒๑.๒๒๒	<.๐๑
ภายในกลุ่ม	๑๘๑.๑๕	๘๖	๑.๘๘		
ทั้งหมด	๒๒๓.๔๓				

จากตารางที่ ๕ ผลปรากฏว่า นักเรียนในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติที่ระดับ .๐๑ โดยที่นักเรียนในเมืองหลวงมีแนวโน้มที่จะมีความสามารถทางสติปัญญาสูง เขาวินิจฉัยว่า รู้จักคิดในเชิงนามธรรม ฉลาด

มากกว่า (ค่าเฉลี่ย ๕.๒๖) ส่วนนักเรียนในเมืองของชนบทมีแนวโน้มที่จะมีสติปัญญาไม่สูง ไม่ฉลาด และสามารถเข้าใจได้ในเรื่องที่เป็นรูปธรรมเท่านั้น (ค่าเฉลี่ย ๔.๓๒) และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนชายในเมืองหลวงและเมืองของชนบท ผลปรากฏว่า (ตารางที่ ๕) ทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติที่ระดับ .๐๕ โดยที่นักเรียนชายในเมืองหลวงมีแนวโน้มที่จะมีสติปัญญาฉลาดกว่า (ค่าเฉลี่ย ๕.๐๔) นักเรียนชายในเมืองของชนบท (ค่าเฉลี่ย ๔.๔๖) สำหรับกลุ่มนักเรียนหญิงในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท ผลปรากฏว่า (ตารางที่ ๖) นักเรียนหญิงในเมืองหลวง และนักเรียนหญิงในเมืองของชนบท ค่าเฉลี่ยเป็น ๕.๔๔ และ ๔.๑๖ ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ลักษณะ C ความมั่นคงทางอารมณ์

ตารางที่ ๗ การวิเคราะห์ความแปรผันแบบคลิกลักษณะ ลักษณะ C ของนักเรียนในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๓๓.๘๖	๑	๓๓.๘๖	๕.๘๔	<.๐๑
ภายในกลุ่ม	๖๖๔.๗๓	๑๔๓	๓.๙๔		
ทั้งหมด	๖๙๘.๕๙				

ตารางที่ ๘ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะ ลักษณะ C ของนักเรียนชายในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๔๐.๔๓	๑	๔๐.๔๓	๑๐.๒๐	<.๐๑
ภายในกลุ่ม	๓๑๖.๔๓	๔๕	๓.๔๖		
ทั้งหมด	๔๑๗.๒๖				

ตารางที่ ๙ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะ ลักษณะ C ของนักเรียนหญิงในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๓.๖๓	๑	๓.๖๓	๑.๓	>.๐๑
ภายในกลุ่ม	๒๖๔.๓๗	๔๖	๒.๗๔		
ทั้งหมด	๒๖๘.๐๐				

จากตารางที่ ๘ ผลปรากฏว่า นักเรียนในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติที่ระดับ .๐๑ โดยที่นักเรียนในเมืองหลวงมีลักษณะ อารมณ์มั่นคง ใฝ่ดีและยอมรับความจริง สงบเยือกเย็นมากกว่านักเรียนใน

เมืองของชนบท ค่าเฉลี่ยเป็น ๖.๗๖ และ ๕.๙๒ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนชายในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท ปรากฏว่า (ตารางที่ ๘) ทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติที่ระดับ .๐๑ กล่าวคือ นักเรียนชายในเมืองหลวงมีอารมณ์มั่นคง ไม้ทั่นและยอมรับความจริง สงบเยือกเย็นมากกว่า ค่าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มเป็น ๖.๗๖ และ ๕.๘๖ ตามลำดับ จากตารางที่ ๘ ผลปรากฏว่า นักเรียนหญิงในเมืองหลวงและในเมืองของชนบทไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติคือทั้งสองกลุ่มมีแนวโน้มที่จะมีลักษณะเป็นคนที่มีอารมณ์มั่นคง สงบเยือกเย็น ค่าเฉลี่ยเป็น ๖.๗๖ และ ๖.๓๗ ตามลำดับ

ลักษณะ D สภาพทางอารมณ์

ตารางที่ ๑๐ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะ ลักษณะ D ของนักเรียนในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๔๘.๐๕	๑	๔๘.๐๕	๑๑.๕๗	< .๐๑
ภายในกลุ่ม	๔๐๒.๕๔	๑๙๓	๒.๑๕		
ทั้งหมด	๔๕๐.๕๙				

ตารางที่ ๑๑ การวิเคราะห์ความแปรผันแบบคลิกลักษณะ ลักษณะ D ของนักเรียนชาย
ในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๔๑.๗๘	๑	๔๑.๗๘	๑๒.๒๕	<.๐๑
ภายในกลุ่ม	๓๒๘.๗๘	๘๕	๓.๘๑		
ทั้งหมด	๓๖๖.๕๖				

ตารางที่ ๑๒ การวิเคราะห์ความแปรผันแบบคลิกลักษณะ ลักษณะ D ของนักเรียนหญิง
ในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๑๑.๑๖	๑	๑๑.๑๖	๒.๒๗	>.๐๑
ภายในกลุ่ม	๔๗๑.๗๕	๘๖	๕.๔๑		
ทั้งหมด	๔๘๒.๙๑				

การวิเคราะห์ความแปรผันระหว่างนักเรียนในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท
ผลปรากฏว่า (ตารางที่ ๑๐) ทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติที่
ระดับ .๐๑ กล่าวคือ นักเรียนในเมืองหลวงมีแนวโน้มที่จะมีลักษณะเป็นคนที่เกี่ยวข้อง

ชิมเซา คิคแล้วคิคอีก เจ็อยซา เจย ๆ (ค่าเฉลี่ย ๔.๔๗) ส่วนนักเรียนในเมืองของ
 ชนบท มีแนวโน้มที่จะมีลักษณะเป็นคนคั่นคั่นใจง่าย กระวนกระวาย ชอบเรียกร้องต้องการ
 คาคคั่น อยู่ไม่สุข (ค่าเฉลี่ย ๕.๔๖) และจากตารางที่ ๑๑ ผลปรากฏว่า นักเรียนชายใน
 เมืองหลวงและในเมืองของชนบทมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติที่ระดับ .๐๑
 โดยที่นักเรียนชายในเมืองมีลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มนักเรียนในเมืองหลวง (ค่าเฉลี่ย ๔.๒๔)
 และนักเรียนชายในเมืองของชนบท ก็มีลักษณะเช่นเดียวกับนักเรียนในเมืองของชนบท (ค่า
 เฉลี่ย ๕.๕๕) สำหรับนักเรียนหญิงในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท ผลปรากฏว่า
 ทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติ คือ ทั้งสองกลุ่มมีแนวโน้มที่จะ
 มีลักษณะเป็นคนเกียจคร้าน ชิมเซา คิคแล้วคิคอีก เจ็อยซา เจย ๆ ค่าเฉลี่ยของทั้งสอง
 กลุ่มเป็น ๔.๗๑ และ ๕.๓๗ ตามลำดับ

ลักษณะ E การประพฤติดตามระเบียบแบบแผน

ตารางที่ ๑๓ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคลิกลักษณะ ลักษณะ E ของนักเรียนในเมือง
 หลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๑๔.๗๔	๑	๑๔.๗๔	๗.๑๑	<.๐๑
ภายในกลุ่ม	๕๐๘.๘๖	๑๕๓	๓.๓๒		
ทั้งหมด	๕๒๓.๖๐				

ตารางที่ ๑๔ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะ ลักษณะ E ของนักเรียนชาย
ในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๑๔.๐๑	๑	๑๔.๐๑	๕.๐๓	$<.๐๕$
ภายในกลุ่ม	๒๖๔.๗๔	๕๕	๒.๗๘		
ทั้งหมด	๒๗๘.๗๕				

ตารางที่ ๑๕ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะ ลักษณะ E ของนักเรียนหญิงใน
เมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๕.๘๔	๑	๕.๘๔	๒.๔๑	$>.๐๑$
ภายในกลุ่ม	๒๓๒.๕๐	๕๖	๒.๔๒		
ทั้งหมด	๒๓๘.๓๔				

จากตารางที่ ๑๓ ผลปรากฏว่า นักเรียนในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติที่ระดับ .๐๑ โดยที่นักเรียนในเมืองหลวง มีลักษณะ หัวข้อ เป็นตัวของตัวเอง ชอบก้าวร้าว คือคิด มากกว่านักเรียนในเมืองของ

ชนบท ค่าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มเป็น ๕.๖๐ และ ๔.๕๗ สำหรับการเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนชายในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท ผลปรากฏว่า (ตารางที่ ๑๔) ทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติที่ระดับ .๐๕ กล่าวคือ นักเรียนชายในเมืองหลวงมีแนวโน้มที่จะเป็นคนหัวคือ เป็นตัวของตัวเอง ชอบก้าวร้าวมากกว่า (ค่าเฉลี่ย ๕.๕๒) ส่วนนักเรียนชายในเมืองของชนบท มีแนวโน้มที่จะเป็นคนอ่อนน้อมง่าย ประพฤติตนตามระเบียบแบบแผน (ค่าเฉลี่ย ๔.๖๕) จากตารางที่ ๑๕ ผลปรากฏว่านักเรียนหญิงในเมืองหลวง และ ในเมืองของชนบทไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติ ทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ยเป็น ๕.๗๕ และ ๕.๒๕ ตามลำดับ

ลักษณะ F สภาพร่าเว็งหรือหคนี้

ตารางที่ ๑๖ การวิเคราะห์ความแปรผันคุณลักษณะ ลักษณะ F ของนักเรียนในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	SS	df	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๒๕.๑๔	๑	๒๕.๑๔	๑๐.๖๕	< .๐๑
ภายในกลุ่ม	๔๕๖.๘๖	๑๔๓	๒.๓๖		
ทั้งหมด	๔๘๒.๐๐				

ตารางที่ ๑๗ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะ ลักษณะ F ของนักเรียนชายใน
เมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	.๓๕	๑	.๓๕	.๑๕	>.๐๑
ภายในกลุ่ม	๒๒๑.๒๘	๕๕	๒.๓๒		
ทั้งหมด	๒๒๑.๖๓				

ตารางที่ ๑๘ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะ ลักษณะ F ของนักเรียนหญิงใน
เมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๕๑.๕๘	๑	๕๑.๕๘	๑๘.๕๓	<.๐๑
ภายในกลุ่ม	๒๑๓.๖๖	๕๖	๓.๘๖		
ทั้งหมด	๒๖๕.๒๔				

การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะ ลักษณะ F ของนักเรียนในเมืองหลวง
และในเมืองของชนบท ผลปรากฏว่า (ตารางที่ ๑๖) ทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่าง

มีนัยสำคัญในทางสถิติที่ระดับ .๐๑ กล่าวคือ นักเรียนในเมืองหลวงมีแนวโน้ม (ค่าเฉลี่ย ๕.๓๕) ที่จะมีความชอบทำอะไรตามสบาย ชอบทำตามอารมณ์ ไร้เรื่อ ไร้ระเบียบ ไร้ทิศทาง มากกว่านักเรียนในเมืองของชนบท (ค่าเฉลี่ย ๔.๖๓) จากตารางที่ ๑๓ นักเรียนชายในเมืองหลวงและในเมืองของชนบทไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติ คือ นักเรียนชายของทั้งสองกลุ่มมีแนวโน้มที่จะทำอะไรตามสบาย ไร้เรื่อ ไร้ระเบียบ ไร้ทิศทาง (ค่าเฉลี่ยเป็น ๕.๑๒ และ ๕.๐๐ สำหรับนักเรียนหญิงในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท ปรากฏว่า (ตารางที่ ๑๔) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติที่ระดับ .๐๑ กล่าวคือ นักเรียนหญิงในเมืองหลวง มีความชอบทำอะไรตามสบาย ตามอารมณ์ ไร้เรื่อ ไร้ระเบียบ ไร้ทิศทาง (ค่าเฉลี่ย ๕.๕๔) ส่วนนักเรียนหญิงในเมืองของชนบทมีลักษณะ ขี้น ครอบครองจริงจัง และเงียบ (ค่าเฉลี่ย ๔.๒๗)

ลักษณะ G ความสามารถในการรับผิดชอบ

ตารางที่ ๑๔ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะ ลักษณะ G ของนักเรียนในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๔๐.๖๗	๑	๔๐.๖๗	๑๑.๖๘	<.๐๑
ภายในกลุ่ม	๖๗๑.๕๓	๑๕๓	๓.๕๘		
ทั้งหมด	๗๑๒.๒๐				

ตารางที่ ๒๐ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะ ลักษณะ G ของนักเรียนชายใน
เมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๑๒.๖๕	๑	๑๒.๖๕	๓.๓๙	>.๐๑
ภายในกลุ่ม	๓๕๔.๘๐	๙๕	๓.๗๓		
ทั้งหมด	๓๖๗.๔๕				

ตารางที่ ๒๑ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะ ลักษณะ G ของนักเรียนหญิงใน
เมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d,f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๒๙.๘๖	๑	๒๙.๘๖	๙.๑๓	<.๐๑
ภายในกลุ่ม	๓๑๔.๔๘	๙๖	๓.๒๗		
ทั้งหมด	๓๔๔.๓๔				

การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะ ลักษณะ G ของนักเรียนในเมืองหลวง
และในเมืองของชนบท ผลปรากฏว่า (ตารางที่ ๑๙) ทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่าง

กันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติที่ระดับ .๐๑ กล่าวคือ นักเรียนในเมืองหลวงมีแนวโน้มที่จะมีลักษณะ คือความสับสนวุ่นเป็นเกณฑ์ หลีกเลี้ยงกฎข้อบังคับ มีความรับผิดชอบน้อย (ค่าเฉลี่ย ๕.๑๖) ส่วนนักเรียนในเมืองของชนบทมีลักษณะ รับผิดชอบในหน้าที่ มีความขากมัน พากเพียร ถือศักดิ์ศรี และยึดมั่นต่อกฎเกณฑ์มากกว่า (ค่าเฉลี่ย ๖.๐๗) จากตารางที่ ๒๐ ผลปรากฏว่า นักเรียนชายในเมืองหลวงและในเมืองของชนบทไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติ นักเรียนชายทั้งสองกลุ่มมีแนวโน้มที่จะมีลักษณะเป็นคนรับผิดชอบในหน้าที่ มีความพากเพียร ถือศักดิ์ศรี ค่าเฉลี่ยเป็น ๕.๒๒ และ ๖.๐๘ ตามลำดับ สำหรับนักเรียนหญิงในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท ผลปรากฏว่า (ตารางที่ ๒๑) นักเรียนหญิงทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติ ที่ระดับ .๐๑ โดยที่นักเรียนหญิงในเมืองหลวงมีลักษณะคือความสับสนวุ่นเป็นเกณฑ์ หลีกเลี้ยงกฎข้อบังคับ (ค่าเฉลี่ย ๕.๐๐) ส่วนนักเรียนหญิงในเมืองของชนบทมีความพากเพียร รับผิดชอบต่อหน้าที่ ยึดมั่นต่อกฎเกณฑ์มากกว่า (ค่าเฉลี่ย ๖.๑๐)

ลักษณะ H ความมั่นใจตนเอง

ตารางที่ ๒๒ การวิเคราะห์ความแปรผันคุณลักษณะ ลักษณะ H ของนักเรียนในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๖.๘๘	๑	๖.๘๘	๑.๗๖	>.๐๑
ภายในกลุ่ม	๗๕๒.๑๗	๑๘๓	๓.๘๘		
ทั้งหมด	๗๕๙.๐๕				

ตารางที่ ๒๓ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะ ลักษณะ H ของนักเรียนชายในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	.๑๘	๑	.๑๘	.๐๓	>.๐๑
ภายในกลุ่ม	๔๓๑.๖๖	๔๕	๙.๕๖		
ทั้งหมด	๔๓๑.๘๔				

ตารางที่ ๒๔ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะ ลักษณะ H ของนักเรียนหญิงในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๑๓.๑๘	๑	๑๓.๑๘	๖.๗๔	<.๐๕
ภายในกลุ่ม	๒๕๔.๓๕	๔๖	๕.๕๓		
ทั้งหมด	๒๖๗.๕๓				

จากการวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะของนักเรียนในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท ผลปรากฏว่า (ตาราง ๒๓) ทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติ ค่าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มเป็น ๔.๕๔ และ ๔.๕๑ ตามลำดับ ทั้งสองกลุ่มมีแนว

โน้มที่จะมีลักษณะเป็นคนกล้าเสี่ยง กล้าเข้าสังคม เป็นกันเอง ทำตัวตามโอกาสไม่มีการเตรียมการล่วงหน้า และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนชายในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท ปรากฏว่า (ตารางที่ ๒๓) ทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติ นักเรียนชายทั้งสองกลุ่มมีลักษณะเป็นคนกล้าเสี่ยง กล้าเข้าสังคม เป็นกันเอง ค่าเฉลี่ยทั้งสองกลุ่มเป็น ๖.๐๐ และ ๕.๕๑ ตามลำดับ จากตารางที่ ๒๔ ผลปรากฏว่า นักเรียนหญิงในเมืองหลวงและในเมืองของชนบทมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติที่ระดับ .๐๕ กล่าวคือ นักเรียนหญิงในเมืองหลวงมีแนวโน้มที่จะมีลักษณะ ซื่อาย มีความขมขื่นระวังคน ดึงเส และฉลาดกล้วมากกว่านักเรียนหญิงในเมืองของชนบทมาก ค่าเฉลี่ยเป็น ๕.๐๘ และ ๕.๕๑ ตามลำดับ

ลักษณะ I สภาทางจิตใจ

ตารางที่ ๒๕ การวิเคราะห์ความแปรผันคุณลักษณะ ลักษณะ I ของนักเรียนในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๖.๘๐	๑	๖.๘๐	๑.๗๕	>.๐๑
ภายในกลุ่ม	๗๕๕.๕๕	๑๕๓	๓.๘๘		
ทั้งหมด	๗๕๖.๓๕				

ตารางที่ ๒๖ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะ ลักษณะ I ของนักเรียนชาย
ในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๕.๗๓	๑	๕.๗๓	๒.๒๒	>.๐๑
ภายในกลุ่ม	๒๔๔.๒๕	๔๕	๒.๕๗		
ทั้งหมด	๒๔๙.๙๘				

ตารางที่ ๒๗ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะ ลักษณะ I ของนักเรียนหญิงใน
เมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๑.๘๕	๑	๑.๘๕	.๕๘	>.๐๑
ภายในกลุ่ม	๓๒๑.๘๐	๘๖	๓.๗๔		
ทั้งหมด	๓๒๓.๖๕				

การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะ ลักษณะ I ของนักเรียน นักเรียนชาย และนักเรียนหญิงในเมืองหลวง และในเมืองของชนบท ผลปรากฏว่า (ตารางที่ ๒๕, ๒๖, ๒๗) ไม่มีความแตกต่างก็้อย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติ นักเรียนในเมืองหลวงและใน

และในเมืองของชนบทมีลักษณะเป็นคนใจอ่อน ขี้สงสาร ไม่เป็นตัวของตัวเอง ได้รับการถนุถนอม
เอาใจตามใจมาก ค่าเฉลี่ย ๕.๗ และ ๖.๐๗ ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยของกลุ่มนักเรียนชายในเมือง
หลวงและในเมืองของชนบท เท่ากับ ๖.๖๒ และ ๗.๑๐ ส่วนค่าเฉลี่ยของกลุ่มนักเรียนหญิง
ในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท เท่ากับ ๕.๗๔ และ ๕.๐๖ ตามลำดับ

ลักษณะ J ความสามารถในการเข้ากลุ่ม

ตารางที่ ๒๔ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะ ลักษณะ J ของนักเรียนในเมือง
หลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๒๑.๖๖	๑	๒๑.๖๖	๗.๒๒	<.๐๑
ภายในกลุ่ม	๕๗๕.๓๔	๑๕๓	๓.๐๐		
ทั้งหมด	๖๑๑.๐๐				

ตารางที่ ๒๕ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะ ลักษณะ J ของนักเรียนชายใน
เมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๑๐.๕๖	๑	๑๐.๕๖	๓.๐๕	>.๐๑
ภายในกลุ่ม	๓๒๗.๐๓	๕๕	๓.๕๕		
ทั้งหมด	๓๓๗.๕๙				

ตารางที่ ๓๐ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคลิกลักษณะ ลักษณะ J ของนักเรียนหญิง
ในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๑๑.๐๐	๑	๑๑.๐๐	๘.๕๘	<.๐๕
ภายในกลุ่ม	๒๓๓.๑๘	๘๖	๒.๘๒		
ทั้งหมดจ	๒๔๔.๑๘				

จากการวิเคราะห์ความแปรผันบุคลิกลักษณะ ลักษณะ J ของนักเรียนในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท ผลปรากฏว่า (ตารางที่ ๒๘) ทั้งสองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติที่ระดับ .๐๑ กล่าวคือ นักเรียนในเมืองของชนบทมีลักษณะข้างสงสัย ชอบชักชวน เป็นตัวของตัวเอง บังคับใจตนเองได้ ข้างคึกข้างตรอง ไม่ชอบแสดง มากกว่านักเรียนในเมืองหลวง นักเรียนในเมืองหลวงมีลักษณะที่จะชอบทำงานรวมกลุ่ม ชอบสนุกสนาน ไม่อยู่นิ่งมากกว่า ค่าเฉลี่ยของนักเรียนในเมืองหลวงและในเมืองของชนบทเป็น ๖.๒๗ และ ๖.๕ ตามลำดับ จากตารางที่ ๒๘ ผลปรากฏว่า นักเรียนชายในเมืองหลวงและนักเรียนชายในเมืองของชนบท ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติ กล่าวคือ นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีแนวโน้มที่จะเป็นคนข้างสงสัย ชอบชักชวน เป็นตัวของตัวเอง บังคับตนเองได้ ข้างคึกข้างตรอง ไม่ชอบแสดง ค่าเฉลี่ย ๕.๘๖ และ ๖.๖๑ ตามลำดับ สำหรับนักเรียนหญิงในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท ผลปรากฏว่า (ตารางที่ ๓๐) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติที่ระดับ .๐๕ กล่าวคือ นักเรียนหญิงในเมืองหลวงมีลักษณะข้างสงสัย ชอบชักชวน เป็นตัวของตัวเอง บังคับใจตนเองได้ ข้างคึกข้างตรอง ไม่ชอบแสดง น้อยกว่านักเรียนหญิงในเมืองของชนบท ค่าเฉลี่ยเป็น ๖.๕๘ และ ๗.๒๕ ตามลำดับ

ลักษณะ 0 ความสามารถในการควบคุมจิตใจ

ตารางที่ ๓๑ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะ ลักษณะ 0 ของนักเรียนในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๔.๕๘	๑	๔.๕๘	๑.๔๗	$>.๐๑$
ภายในกลุ่ม	๒๐๑.๓๔	๑๔๓	๓.๑๑		
ทั้งหมด	๒๐๕.๙๒				

ตารางที่ ๓๒ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะ ลักษณะ 0 ของนักเรียนชายในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	.๕๑	๑	.๕๑	.๑๓	$>.๐๑$
ภายในกลุ่ม	๓๖๘.๙๔	๙๕	๓.๘๘		
ทั้งหมด	๓๖๙.๔๕				

ตารางที่ ๓๓ การวิเคราะห์ความแปรผันของบุคคลลักษณะ ลักษณะ 0 ของนักเรียนหญิงในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d,f,	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๑๓.๖๕	๑	๑๓.๖๕	๖.๕๓	$<.๐๕$
ภายในกลุ่ม	๒๐๔.๓๕	๕๖	๓.๖๖		
ทั้งหมด	๒๑๘.๐๐				

จากตารางที่ ๓๑ ผลปรากฏว่า นักเรียนในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติ ทั้งสองกลุ่มมีแนวโน้มที่จะมีลักษณะ สงบเงียบ เชื่อมั่นตนเอง มีความมั่นใจ สงบเยือกเย็น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๕.๑๗ และ ๔.๘๖ ตามลำดับ สำหรับนักเรียนชายในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท ปรากฏว่า (ตารางที่ ๓๒) ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๕.๒๖ และ ๕.๔๐ ตามลำดับ และจากตารางที่ ๓๓ ผลปรากฏว่า นักเรียนหญิงในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติที่ระดับ .๐๕ กล่าวคือ นักเรียนหญิงในเมืองหลวงมีลักษณะ สงบเงียบ เชื่อมั่นในตนเอง มีความมั่นใจ สงบเยือกเย็นน้อยกว่า นักเรียนหญิงในเมืองของชนบท ค่าเฉลี่ยเป็น ๕.๐๘ และ ๔.๓๓ ตามลำดับ

ลักษณะ Q₂ ความเป็นตัวของตัวเอง

ตารางที่ ๓๔ การวิเคราะห์ความแปรผันซุกติกลักษณะ ลักษณะ Q₂ ของนักเรียนในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	.๐๕	๑	.๐๕	.๐๑	>.๐๑
ภายในกลุ่ม	๕๖๗.๖๓	๑๕๓	๓.๕๘		
ทั้งหมด	๕๖๗.๖๘				

ตารางที่ ๓๕ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลิกลักษณะ ลักษณะ Q_2 ของนักเรียนชายใน
เมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๑.๗๕	๑	๑.๗๕	.๖๗	$>.๐๑$
ภายในกลุ่ม	๒๔๕.๒๔	๕๕	๒.๕๔		
ทั้งหมด	๒๔๖.๙๙				

ตารางที่ ๓๖ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลิกลักษณะ ลักษณะ Q_2 ของนักเรียนหญิงใน
เมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	.๕๓	๑	.๕๓	.๒๗	$>.๐๑$
ภายในกลุ่ม	๒๙๑.๒๐	๕๖	๓.๓๓		
ทั้งหมด	๒๙๒.๑๓				

จากการวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลิกลักษณะ ลักษณะ Q_2 ของนักเรียน นักเรียนชายและนักเรียนหญิง ของกลุ่มนักเรียนในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท ผลปรากฏว่า (ตารางที่ ๓๕ ๓๖) ทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติ กล่าวคือ นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีแนวโน้มที่จะมีลักษณะที่ช้อยู่กับกลุ่ม ชอบเข้ากลุ่ม และเป็นผู้ตามที่ดี ค่าเฉลี่ยเป็น ๕.๓๔ และ ๕.๓๕ ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยของกลุ่มนักเรียนชายในเมืองหลวง

และในเมืองหลวงของชนบทเป็น ๕.๑๒ และ ๕.๔๕ ตามลำดับ สำหรับค่าเฉลี่ยของกลุ่มนักเรียนหญิงในเมืองหลวงและในเมืองของชนบทเท่ากับ ๕.๖๖ และ ๕.๔๕

ลักษณะ Q₃ ความสามารถในการบังคับตนเอง

ตารางที่ ๓๗ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลิกลักษณะ ลักษณะ Q₃ ของนักเรียนในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๒๗.๐๕	๑	๒๗.๐๕	๒๑.๒๑	<.๐๑
ภายในกลุ่ม	๖๐๘.๒๒	๑๙๓	๓.๑๖		
ทั้งหมด	๖๓๕.๒๗				

ตารางที่ ๓๘ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลิกลักษณะ ลักษณะ Q₃ ของนักเรียนชายในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๒๙.๐๗	๑	๒๙.๐๗	๗.๐๕	<.๐๑
ภายในกลุ่ม	๓๙๑.๖๖	๕๕	๗.๑๒		
ทั้งหมด	๔๒๐.๗๓				

ตารางที่ ๓๘ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะ ลักษณะ Q_3 ของนักเรียนหญิง
ในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๓๘.๐๖	๑	๓๘.๐๖	๑๗.๓๗	<.๐๑
ภายในกลุ่ม	๒๑๐.๘๕	๕๖	๓.๗๘		
ทั้งหมด	๒๔๘.๙๑				

จากการวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะ ลักษณะ Q_3 ของนักเรียนในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท ผลปรากฏว่า (ตารางที่ ๓๗) ทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติที่ระดับ .๐๑ กล่าวคือ นักเรียนในเมืองหลวงมีลักษณะ บังคับตนเองได้ ภูมารถในสังคม มีวินัยในตนเอง น้อยกว่านักเรียนในเมืองของชนบท ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๖.๒๕ และ ๗.๕๖ ตามลำดับ และจากรายการที่ ๓๘ ผลปรากฏว่า นักเรียนชายในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติที่ระดับ .๐๑ โดยที่นักเรียนชายในเมืองหลวงมี ลักษณะบังคับตนเอง ภูมารถในสังคม มีวินัยในตนเองน้อยกว่านักเรียนชายในเมืองของชนบท ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๖.๑๖ และ ๗.๒๕ ตามลำดับ สำหรับนักเรียนหญิงในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท ผลปรากฏว่า (ตารางที่ ๓๘) ทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติที่ระดับ .๐๑ โดยที่นักเรียนหญิงในเมืองหลวงมีความสามารถในการบังคับตนเอง ภูมารถในสังคม มีวินัยในตนเองน้อยกว่านักเรียนหญิงในเมืองของชนบท (ค่าเฉลี่ย ๖.๕๒ และ ๗.๖๖)

ลักษณะ Q_4 การแสดงออกของอารมณ์

ตารางที่ ๔๐ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะ ลักษณะ Q_4 ของนักเรียนในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๓.๓๕	๑	๓.๓๕	.๘๕	>.๐๑
ภายในกลุ่ม	๗๕๘.๖๒	๑๕๓	๓.๙๓		
ทั้งหมด	๗๖๑.๙๗				

ตารางที่ ๔๑ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลลักษณะ ลักษณะ Q_4 ของนักเรียนชายในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๑.๕๖	๑	๑.๕๖	.๓๒	>.๐๑
ภายในกลุ่ม	๕๒๒.๓๘	๕๕	๙.๕๕		
ทั้งหมด	๕๒๓.๙๔				

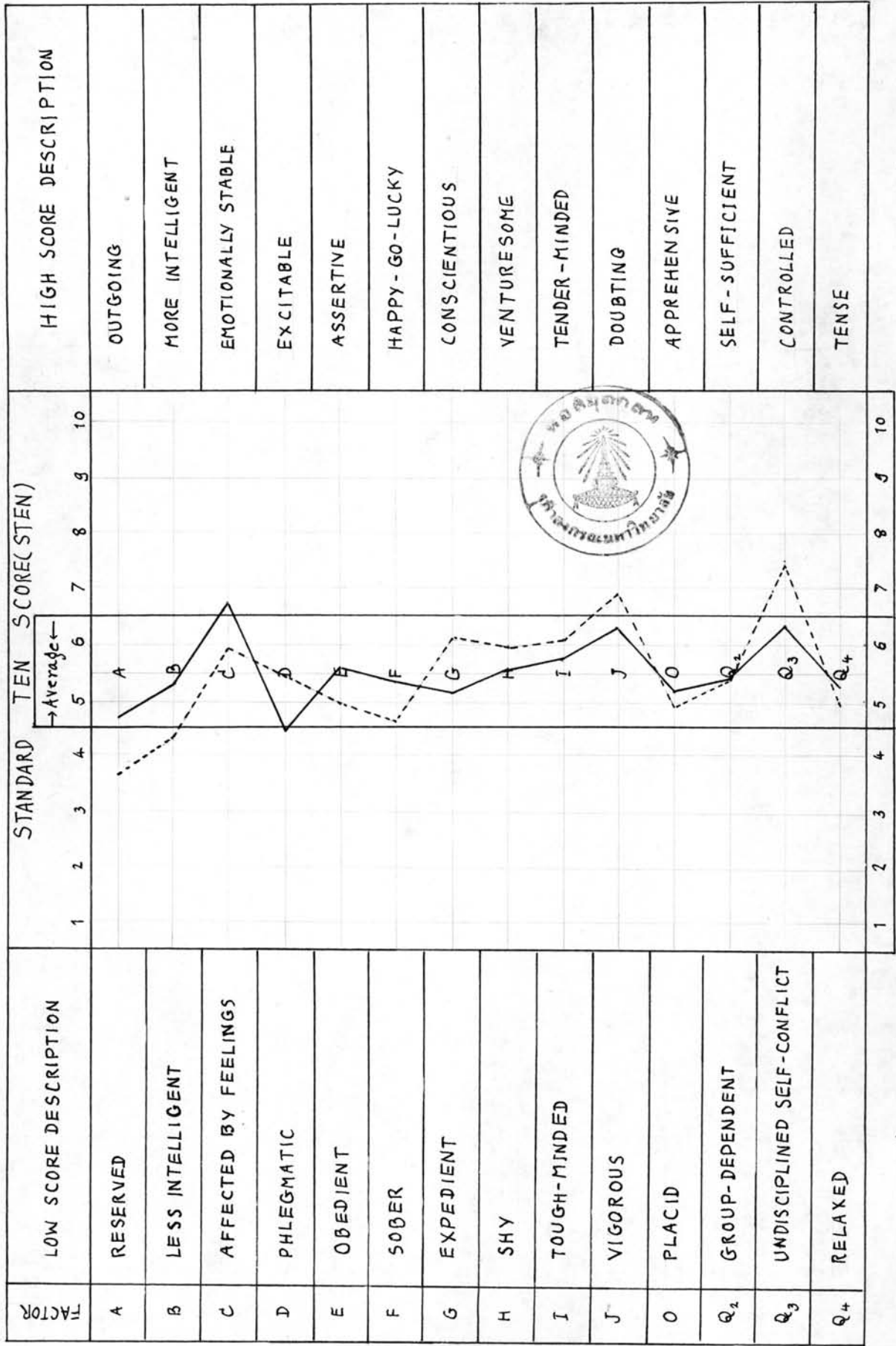
ตารางที่ ๔๒ การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลิกลักษณะ ลักษณะ Q_4 ของนักเรียนหญิงในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท

Source of variation	S.S.	d.f.	M.S.	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๑.๘๑	๑	๑.๘๑	.๕๔	>.๐๑
ภายในกลุ่ม	๓๓๕.๔๘	๘๖	๓.๘๘		
ทั้งหมด	๓๓๗.๒๙				

จากการวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลิกลักษณะ ลักษณะ Q_4 ของนักเรียน นักเรียนชาย และนักเรียนหญิง จากกลุ่มในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท ผลปรากฏว่า ทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติ (ตารางที่ ๔๐ ๔๑ ๔๒) นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีแนวโน้มที่จะมีลักษณะ ทำอะไรตามสบาย เยือกเย็น ไม่มีกังวล ซึม ค่าเฉลี่ยของนักเรียนในเมืองหลวงและในเมืองของชนบทเป็น ๕.๒๓ และ ๕.๘๖ และค่าเฉลี่ยของนักเรียนชายในเมืองหลวงและในเมืองของชนบทเป็น ๕.๑๖ และ ๕.๘๑ ส่วนค่าเฉลี่ยของนักเรียนหญิงในเมืองหลวงและในเมืองของชนบทเป็น ๕.๓๐ และ ๕.๐๒ ตามลำดับ

เพื่อให้เห็นภาพของตัวแปรทางบุคคลิกลักษณะ ลักษณะต่าง ๆ เปรียบเทียบกัน ภาพเส้นต่อไปนี้จะช่วยให้มองเห็นการ เปรียบที่เด่นชัดขึ้น

Jr. - Sr. HSPQ TEST PROFILE

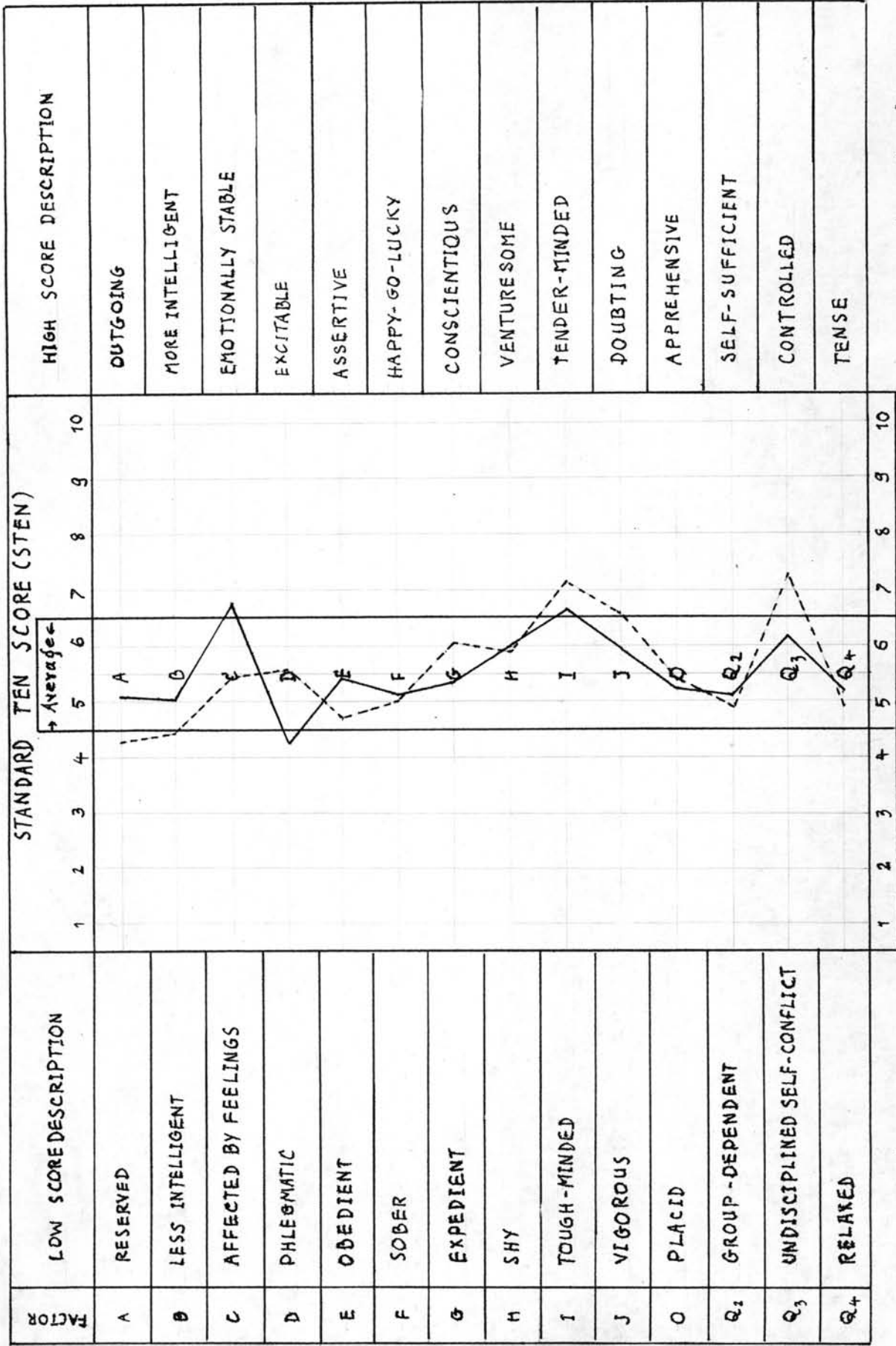

นักเรียนโรงเรียนทลวง

การเปรียบเทียบกับปกติที่ติดกันและกันระหว่างนักเรียนแต่ละโรงเรียนและโรงเรียนที่ใกล้เคียงของโรงเรียนทลวง

นักเรียนโรงเรียนทลวง

Jr. - Sr. HSPQ TEST PROFILE

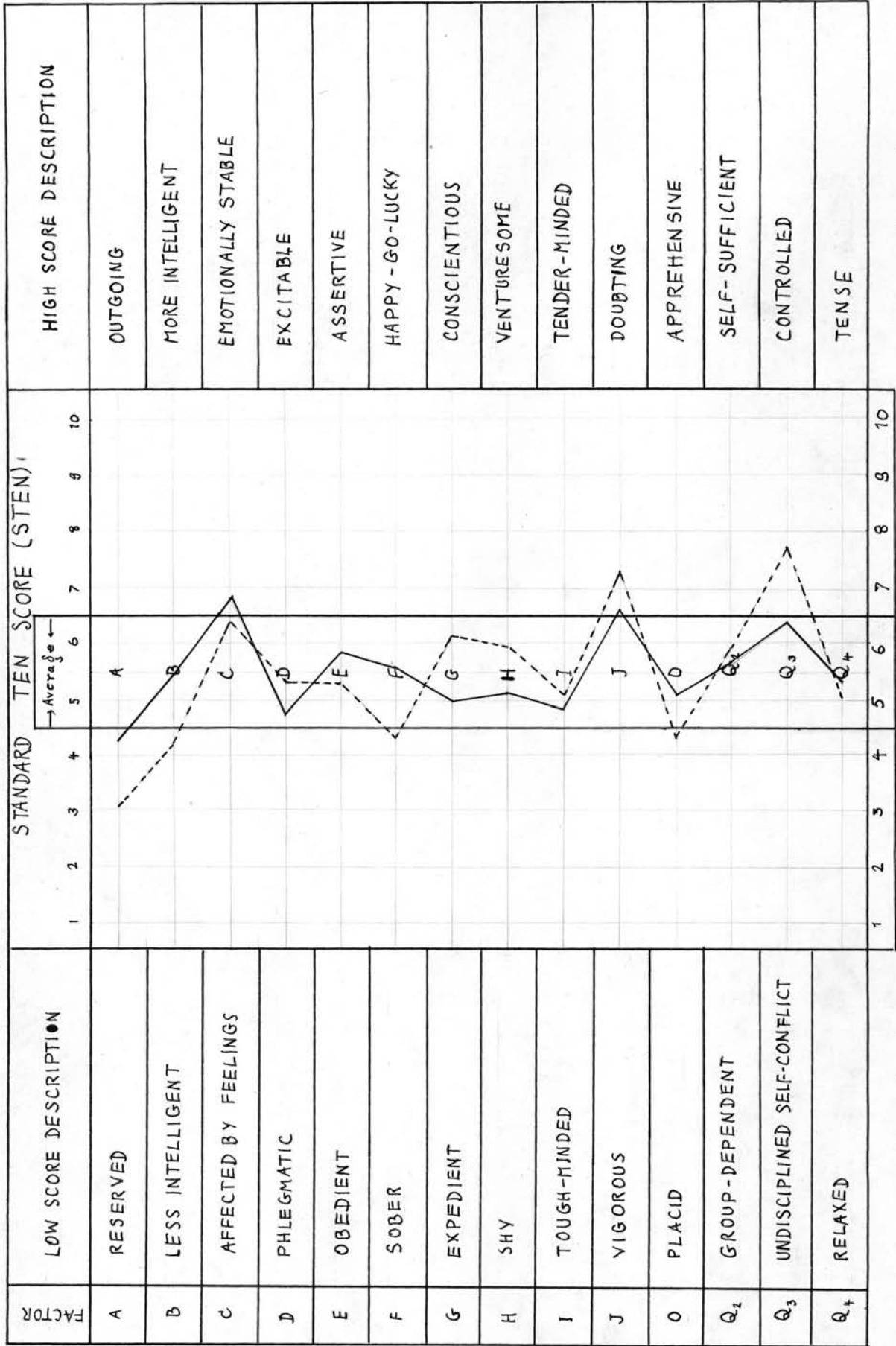

..... ผู้ที่เขียนค่านี้ในกล่องของข้อนี้.

..... ผู้ที่เขียนค่านี้ในกล่องของข้อนี้.

..... ผู้ที่เขียนค่านี้ในกล่องของข้อนี้.

Jr. - Sr. HSPQ TEST PROFILE

..... ภาเรียนหญิงในเมื่องทลวง

..... ภาเรียนหญิงในเมื่องทลวง

..... ภาเรียนหญิงในเมื่องทลวง

จากแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา The Mooney Problem Check Lists, High School Form. ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ โดยคิดเป็นร้อยละ ผลปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔๓ เปรียบเทียบปัญหาระหว่างนักเรียนในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท

ปัญหา	นักเรียนในเมืองหลวง	นักเรียนในเมืองของชนบท
	คิดเป็นร้อยละ	คิดเป็นร้อยละ
๑. พัฒนาการทางร่างกาย สุขภาพ (HPD)	๑๕.๒๖	๑๑.๘๘
๒. การเงิน สภาพความเป็นอยู่ การงาน (FLE)	๖.๒๘	๑๒.๕๐
๓. กิจกรรมทางสังคมและสันติภาพ (SRA)	๖.๑๐	๘.๕๓
๔. ความสัมพันธ์ของความรู้สึกของตนเอง ต่อความรู้สึกของคนอื่น (SPR)	๘.๘๘	๑๐.๘๐
๕. ความสัมพันธ์ของความรู้สึกของตนเอง ต่อตนเอง (PPR)	๑๖.๘๘	๑๑.๘๘
๖. บ้านและครอบครัว (HF)	๗.๐๐	๘.๑๖
๗. อนาคต : อาชีพ การศึกษา (FVE)	๑๕.๘๐	๑๗.๒๐
๘. การปรับตัวกับงานโรงเรียน (ASW)	๒๓.๗๐	๑๗.๘๕

จากตารางที่ ๔๓ จะเห็นว่า ปัญหาที่นักเรียนในเมืองหลวงเห็นว่าเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด ๓ ปัญหาเรียงตามลำดับ คือ ปัญหาการปรับตัวกับงานโรงเรียน (ASW) ปัญหาความสัมพันธ์ของความรู้สึกของตนเองต่อตนเอง (PPR) และปัญหาอนาคต : อาชีพ การศึกษา (FVE)

และปัญหาที่สำคัญน้อยที่สุด คือ ปัญหากิจกรรมทางสังคมและสันตนาการ (SRA) ส่วน
ปัญหาที่สำคัญที่สุด ๓ ปัญหาเรียงตามลำดับของนักเรียนในเมืองของชนบท ได้แก่ ปัญหา
การปรับตัวกับงานโรงเรียน (ASW) ปัญหาอนาคต : อาชีพ การศึกษา (FVE)
และปัญหาการเงิน สภาพความเป็นอยู่ การงาน (FLE) และให้ความสำคัญน้อยในปัญหา
บ้านและครอบครัว (HF)

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิเคราะห์ความแตกต่างในบุคลิกลักษณะทั้ง ๑๔ ลักษณะตามที่ได้อธิบายในบทที่ ๒ นั้น ผู้วิจัยจะได้อภิปรายผลการวิจัยออกเป็น ๔ ตอน คือ

๑. การวิเคราะห์ความแตกต่างในบุคลิกลักษณะทั้ง ๑๔ ลักษณะ ระหว่างนักเรียนในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท ผลปรากฏว่า นักเรียนในเมืองหลวง

๑.๑ มีความสามารถในการสังคม (ลักษณะ A) ดีกว่า กล่าวคือ เป็นคนที่ชอบคบหาสมาคม มีความอบอุ่นเป็นกันเอง ขอบง่าย ๆ ไม่พิถีพิถัน ชอบมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากกว่า ซึ่งลักษณะที่แตกต่างกันนี้อาจจะเนื่องมาจากสภาพของสังคมที่แตกต่างกัน ในสังคมเมืองหลวง ลักษณะสังคมยิ่งยากสลับซับซ้อน การดำเนินชีวิตจึงต้องการแบบง่าย ๆ ไม่พิถีพิถัน ต้องปรับตัวเองให้เข้ากับสภาพของสังคม และเหตุหนึ่งอาจจะเนื่องมาจาก การสอนการเรียนในโรงเรียนของเมืองหลวง มีกิจกรรมหลายอย่างที่ต้องการให้นักเรียนต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากกว่า จึงทำให้นักเรียนในเมืองหลวงมีความสามารถในการเข้าสังคมและชอบคบหาสมาคม ส่วนนักเรียนในเมืองของชนบท มีแนวโน้มที่จะเป็นคนไว้ตัว ขอบแยกตัว ปลีกตัว ชอบพิจารณาข้อดีข้อเสีย ช่างเย็น ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจาก การสอนการเรียนในโรงเรียนของเมืองในชนบทมีโอกาสนี้จะให้ให้นักเรียนได้ร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ น้อยกว่า และอาจจะเป็นเพราะ การแยกตัวไว้ตัว ซึ่งเป็นลักษณะของชาวชนบทนั้น เป็นความรู้สึกที่คำนึงถึงตัวเอง (sense of self-concern) และความมีอิสระในการเลือกและเลือกที่จะไม่ยอมรับหรือแยกตัวออกจากอิทธิพลของคนอื่น Phillips* กล่าวว่า การแยกตัว ปลีกตัวและไว้ตัวนั้นอาจจะอธิบายได้โดยเหตุผลทางจิตวิทยา คือ เมื่อบุคคลเกิดความยุ่งยากที่จะต้องสัมพันธ์กับบุคคลอื่นเขาจะใช้การแยกตัวเป็นกลไกป้องกันตัว (defense)

*Herbert P. Phillips, Thai Peasant Personality, University of California Press, 1966, p.206.

หรือเป็นวิธีที่ส่อให้เห็นว่าเขาไม่ต้องการคนอื่น ๆ และการแยกตัวนี้แสดงถึง ความเชื่อมั่นในตัวเอง (Self reliance) และความมั่นคงทางอารมณ์ที่เจริญสูงสุด

๑.๒ มีความสามารถทางการเรียน (ลักษณะ B) ถือว่า หมายความว่า นักเรียนในเมืองหลวงมีแนวโน้มที่จะมีสติปัญญาสูง ฉลาด และรู้จักคิดในเชิงนามธรรมได้ดีกว่านักเรียนในเมืองของชนบท ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ Smith^๒ ที่ว่า นักเรียนในเมืองมีคะแนนระดับสติปัญญาสูงกว่านักเรียนในชนบทอย่างมีนัยสำคัญและไม่มีการเรียนในชนบทที่มีระดับสติปัญญาสูงกว่าระดับสติปัญญาปานกลางเลย ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจาก สภาพแวดล้อมทางการศึกษาในเมืองหลวงมีส่วนส่งเสริมให้นักเรียนในเมืองหลวงชวนชวชาญหาความรู้เพิ่มเติม นอกจากนั้นยังได้รับความรู้ต่าง ๆ จากสื่อมวลชน และอีกประการโรงเรียนในเมืองหลวงมีอุปกรณ์การสอนพร้อมเพรียงมากกว่า ครูอาจารย์มีความรู้มากกว่า และมีความเชี่ยวชาญในการสอนมากกว่า เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปแล้วว่า นักเรียนจะเรียนได้มีประสิทธิภาพนั้น ครูเป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง

๑.๓ มีความมั่นคงทางอารมณ์ (ลักษณะ C) มากกว่า คือ นักเรียนในเมืองหลวงมีแนวโน้มที่จะมีอารมณ์มั่นคง ไม่หนีความจริงและสงบเยือกเย็น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะกลุ่มสังคมในสังคมเมืองหลวงที่มีแนวโน้มเป็นแบบกลุ่มทุติยภูมิ (Secondary group) ซึ่งเป็นแบบความสัมพันธ์ตามเหตุผลและเป็นทางการอาศัยเหตุผล และประโยชน์ส่วนตัวในการดำเนินชีวิตเป็นการติดต่อกันในเรื่องแคบ ๆ มีวัตถุประสงค์แน่นอน และไม่เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและบุคลิกภาพของบุคคล การที่ลักษณะความสัมพันธ์ของสังคมเป็นแบบนี้ จึงทำให้คนในเมืองหลวงเป็นคนไม่แคร์ใคร ทำอะไรตามเหตุผล ถ้าเผชิญความจริง และไม่หนีความจริง

๑.๔ มีสภาพทางอารมณ์ (ลักษณะ D) ถือว่า กล่าวคือ นักเรียนในเมืองหลวงจะมีลักษณะเก็บจรรยา ใจเขม คึกแล้วคึกอีก เข้อยชา เจย ๆ มากกว่านักเรียนในเมืองของ

^๒ Smith, op.cit.

ชนบท ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนในเมืองหลวงเป็นคนที่มีความสติปัญญาดี ฉลาด อารมณ์มั่นคง
ดังนั้นสภาพทางอารมณ์จึงดีกว่า เป็นคนที่รักครองเสมอ ไม่หุนหันพลันแล่น คิดแล้วคิดอีก
เฉย ๆ

๑.๕ การประพฤตินตามระเบียบแบบแผน (ลักษณะ E) นักเรียนในเมืองหลวง
มีลักษณะ หัวข้อ เป็นตัวของตัวเอง ชอบก้าวร้าว คือคิดมากกว่านักเรียนในเมืองของชนบท
ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากลักษณะสังคมในเมืองหลวงมีลักษณะการดำเนินชีวิตเป็นแบบสังคม
ตะวันตกมากขึ้น มีความรุดร่าของทำงานนอกบ้าน ไม่มีโอกาสที่จะใกล้ชิดกับลูก ๆ มากนัก และ
มีความรุดร่าของเด็กในเมืองหลวง มักจะปกครองลูกโดยให้อิสระเสรีมากกว่าเดิม ให้โอกาส
ในการแสดงความคิดเห็น เลือกเรียนตามใจสมัคร เหตุนี้จึงทำให้ให้นักเรียนในเมืองหลวงเป็น
เด็กที่มีลักษณะเป็นตัวของตัวเอง หัวข้อ คือคิดและชอบก้าวร้าว ส่วนนักเรียนในเมืองของชน
บทมีลักษณะ เชื้อทั้ง วานอนสอนง่าย นุ่มนวล และยอมตามผู้อื่นมากกว่านักเรียนในเมืองหลวง
ทั้งนี้เพราะการอบรมเลี้ยงดูของชาวเมืองในชนบท มักจะยึดถือแบบเดิม เด็กถูกสั่งสอนให้
เคารพเชื่อฟังผู้อาวุโสมาตั้งแต่เด็ก ๆ นอกจากนั้นแล้วมีความรุดร่าของเด็กในเมืองของ
ชนบทยังมีอิทธิพลต่อเด็กมากกว่า เนื่องจากกลุ่มสังคมในเมืองของชนบทมีน้อยกว่าเมืองหลวง
และในสังคมชนบทนั้น บุคคลมีความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติตาม (conform) บรรทัดฐาน
ของกลุ่มมากกว่า เพื่อความมั่นคงในสถานภาพของตนเองในสายตาของสมาชิกอื่น ๆ ในกลุ่ม
นั้น ทั้งนี้เพราะสังคมในชนบทเป็นสังคมแคบ ๆ บุคคลไม่มีโอกาสที่จะเลือกเพื่อนได้ บุคคลจึง
จำเป็นต้องเห็นตามกับผู้อื่น เพื่อรักษาสัมพันธภาพไว้

๑.๖ มีสภาพร่าเริงมากกว่า (ลักษณะ F) กล่าวคือ นักเรียนในเมืองหลวงมี

^๑ Blancherd, op. cit. p.9

^๒ ประเสริฐ แยมกลิ่นฟู้ง, สังคมชนบท : การควบคุมทางสังคม (โรเนียว) แผนก
สังคม คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลักษณะที่ทำอะไรตามสบาย ชอบทำตามอารมณ์ ไร้เรื่อ ไร้ระเบียบ ไร้วินัยมากกว่า นักเรียนในเมือง
 ของชนบท อาจเนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดู กล่าวคือ บิดามารดาของนักเรียนในเมืองหลวง
 ส่วนมากมีระดับการศึกษาสูงกว่าบิดามารดาของนักเรียนในเมืองของชนบท และต้องออกไปประ
 กอบอาชีพนอกบ้านด้วยกันทั้งคู่ บิดามารดาจึงไม่ได้อบรมเลี้ยงดูตลอดเวลา อิทธิพลที่มี
 ต่อการควบคุมพฤติกรรมของนักเรียนจึงมีน้อย เด็กจึงมีอิสระทำให้เป็นคนทำอะไรตามสบาย
 ทำตามอารมณ์ ไร้เรื่อ และสภาพสิ่งแวดล้อมในเมืองหลวงที่มีการแข่งขันในทางด้านอาชีพ
 การศึกษา และอื่น ๆ จึงทำให้นักเรียนในเมืองหลวงเป็นคนที่มีระเบียบวินัยมากกว่านักเรียน
 ในเมืองของชนบท

๑.๓ มีความสามารถในการรับผิดชอบ (ลักษณะ G) น้อยกว่านักเรียนในเมือง
 ของชนบท กล่าวคือ นักเรียนในเมืองหลวงเป็นคนที่ถือความสะอาดเป็นเกณฑ์ หลีกเลี้ยงกฎ
 ข้อมบังคับ และมีความรับผิดชอบน้อยกว่า ทั้งนี้เนื่องจากสภาพความเป็นอยู่ในเมืองหลวง
 นั้น โอกาสเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ทุกอย่างขึ้นกับโอกาส การทำอะไรจึงถือความสะอาดเป็นเกณฑ์
 และเนื่องจากเป็นคนที่ไม่ชอบทำอะไรตามอารมณ์ ดังนั้นจึงอาจจะเป็นเหตุทำให้เป็นคนหลีกเลี้ยง
 กฎข้อมบังคับ และอีกประการในสังคมแบบเมืองมีความสัมพันธ์แบบทุติยภูมิ ซึ่งความสัมพันธ์เป็น
 ไปอย่างผิวเผิน บุคคลไม่ค่อยเคร่งกับอำนาจของมติหรือบรรทัดฐาน (norm) ของส่วนรวม
 ทำให้บุคคลหลีกเลี้ยงกฎข้อมบังคับต่าง ๆ นอกจากนั้นแล้ว ความหวังโย ความรับผิดชอบ ความ
 ช่วยเหลือที่พ่อแม่ให้แก่ลูก ๆ มักจะมากจนเกินไป ทำให้ความรับผิดชอบของลูก ๆ ไม่มีขอบ
 เขต ที่เรียกว่า diffused responsibility^๕

๑.๔ มีความสามารถในการเข้ากลุ่ม (ลักษณะ J) ต่ำกว่า นักเรียนในเมืองของ
 ชนบท กล่าวคือ นักเรียนในเมืองหลวงมีแนวโน้มที่จะมีลักษณะ ชอบทำงานกับกลุ่ม ทำงานด้วย

^๕ไพฑูริย์ เกรือตแก้ว ลักษณะสังคมไทยและหลักการพัฒนาชุมชน ทางหุ้นส่วนจำกัดการพิมพ์
 เกอกูล พระนคร ๒๕๐๖, บทที่ ๔ หน้า ๓

ความกระตือรือร้น ชอบสนุกสนาน ไม่อยู่นิ่ง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนการสอนในโรงเรียนของเมืองหลวงมีกิจกรรมต่างๆ ให้นักเรียนต้องทำร่วมกันมากกว่า นักเรียนในเมืองหลวงจึงชอบทำงานกับกลุ่ม ทำงานด้วยความกระตือรือร้นเพราะต้องแข่งขันกันตลอดเวลา ส่วนนักเรียนในเมืองของชนบทนั้นมีลักษณะข้างสงสัย ชอบซัดซวาง เป็นตัวของตัวเอง บังคับใจตัวเองได้ ข้างคิดข้างตรอง ไม่ชอบแสดง อาจจะเป็นเพราะการอบรมเลี้ยงดูที่ผู้ใหญ่ต้องการให้เด็กยอมตาม จึงเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้เป็นคนที่ไม่ชอบแสดงออก และบังคับใจตนเองได้ จากสภาพฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดา นักเรียนในเมืองของชนบทแม้จะเป็นข้าราชการ แต่ก็มีเงินเดือนน้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับบิดามารดาของนักเรียนในเมืองหลวง จากสภาพการณืเช่นนี้ทำให้นักเรียนในเมืองของชนบทต้องช่วยงานบ้านต่าง ๆ และถูกสอนให้เป็นผู้มีความเชื่อมั่นในตนเอง (self-reliant) ^๖ และจากสภาพการณืเช่นนี้ นักเรียนในเมืองของชนบทอาจจะมีลักษณะชอบซัดซวาง ได้เพราะไม่ต้องการทำตามคำสั่งของผู้ปกครอง

๑.๘ มีความสามารถในการบังคับตนเอง (ลักษณะ Q₃) น้อยกว่านักเรียนในเมืองของชนบท กล่าวคือนักเรียนในเมืองหลวงมีแนวโน้มที่จะมีลักษณะเป็นคนที่ไม่มีระเบียบวินัย มีแต่ความซัดแย้งในตัวเอง ทำตามความต้องการของตัวเอง ไม่ระมัดระวังระเบียบมารยาทสังคม ทั้งนี้ก็อาจจะเนื่องมาจากสภาพสังคมในเมืองหลวง ทำให้บิดามารดาไม่มีโอกาสที่จะได้อบรมสั่งสอนและใกล้ชิดลูก ๆ ใค่น้อยกว่าบิดามารดาของนักเรียนในเมืองของชนบท ทำให้เด็กในเมืองหลวงมีอิสระภาพมากจนบางครั้งไม่รู้จักระเบียบวินัย สังคมอาจทำให้เกิดซัดแย้งในตนเองได้ เพราะไม่ทราบจะปฏิบัติตนอย่างไร และอาจทำให้เกิดปัญหาในด้านการปรับตัวได้ การชอบทำตามความต้องการของตนเองนั้น บิดามารดาอาจจะตามใจมากเกินไปก็เป็นได้ ส่วนนักเรียนในเมืองของชนบทมีลักษณะบังคับตนเองได้ รัมารยาทในสังคม มีวินัยในตนเอง อาจจะเป็นเพราะว่าในสังคมเมืองของชนบทเป็นสังคมแคบ ๆ มารยาทสังคมก็มีขอบเขตแน่นอน ประกอบทั้งบิดามารดาไม่มีโอกาสได้ใกล้ชิดลูก ๆ อบรมสั่งสอนเอง จึงทำให้เด็กในเมืองของชนบทเป็นผู้ที่มารยาทในสังคม บังคับตนเองได้ มีวินัยในตนเอง ซึ่งลักษณะนี้สอดคล้อง

^๖

Blanchard, op. cit. p.9

กับการวิจัยของกองวิจัยการศึกษา กรมวิชาการ ที่ได้ทำการวิจัยลักษณะของเด็กวัยรุ่น
สมัยก่อนกับสมัยปัจจุบัน ผลปรากฏว่า เด็กในสมัยก่อนมีลักษณะอยู่ในกรอบของศีลธรรมและ
วัฒนธรรมมากกว่าเด็กวัยรุ่นในสมัยนี้ ในสมัยก่อนสังคมมีการเปลี่ยนแปลงน้อย ครอบครัวมี
บทบาทในการเลี้ยงดูเด็กอย่างเต็มที่ เด็กจึงเป็นผู้มีศีลธรรมและวัฒนธรรม ในปัจจุบันนี้การ
เปลี่ยนแปลงทางสังคมในเมืองของชนบทมีน้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับเมืองหลวง ครอบครัว
ในเมืองของชนบทจึงได้ทำหน้าที่อย่างเต็มที่ ผลที่ได้คือ เด็กในเมืองหลวงของชนบทเป็นผู้ที่
รุกรายาในสังคม มีวินัยในตนเอง

จากการวิเคราะห์ความแตกต่างในบุคลิกลักษณะทั้ง ๑๔ ลักษณะระหว่างนักเรียนใน
เมืองหลวงและนักเรียนในเมืองของชนบท ปรากฏว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติ คือ

๑.๑๐ ความมั่นใจตนเอง (ลักษณะ H) กล่าวคือ ทั้งสองกลุ่มมีลักษณะที่จะเป็น
แบบ กล้าเสี่ยง กล้าเข้าสังคม เป็นกันเอง ทำตัวตามโอกาสไม่มีการเตรียมการล่วงหน้า โดย
ทั่วไปแล้วสังคมไทยจัดว่าเป็นสังคมแบบเกษตรกรรม เป็นสังคมที่มีความเป็นอยู่ง่าย ๆ อาศัย
ประเพณีและความผูกพันต่อกันในการดำเนินชีวิต ความสัมพันธ์เป็นแบบปฐมภูมิ ในความสัมพันธ์
แบบปฐมภูมิ บุคคลที่ติดต่อกันมีความรู้จักกันเป็นอย่างดี ทำให้ความสัมพันธ์มีลักษณะเป็นกัน
เอง กล่าวคือ เกิดขึ้นตามปกติธรรมดาโดยไม่มีการเตรียมการล่วงหน้า บุคคลแสดงพฤติกรรม
และความรู้สึกต่าง ๆ ออกมาอย่างเสรี การควบคุมตนเองหรือระมัดระวังมีน้อยที่สุด บุคคลรู้สึก
สบายใจในการติดต่อกันเพราะไม่ตองกลัวว่า จะมีการจับผิดหรือระแวงสงสัยในเจตนา รู้สึก
มีความมั่นคงในสถานการณ์และเชื่อมั่นในตนเอง เพราะไม่ตองพิสูจน์ตนเองตลอดเวลา ใน
ความสัมพันธ์แบบปฐมภูมิ บุคคลจึงมีความกล้าในการแสดงความคิดเห็น เพราะมีความมั่นใจ
ว่าจะไม่ถูกมองในแง่ร้ายและไ้รับกำลังใจสนับสนุนจากบุคคลอื่นที่คุ้นเคยกันดี บุคคลจะกล้า
พูด กล้าทำ หรือแสดงความรู้สึกอย่างเปิดเผย ซึ่งในสถานการณ์อื่นแล้ว เขาอาจจะเก็บไว้
ในใจ โดยเหตุผลที่กล่าวนี้ นักเรียนทั้งสองจึงมีลักษณะกล้าเข้าสังคม กล้าเสี่ยง เป็นกันเอง
ทำตัวตามโอกาสไม่มีการเตรียมการล่วงหน้า

๑.๑๑ สภาพทางจิตใจ (ลักษณะ I) นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีลักษณะเป็นคนใจอ่อน

ซึ่งส่งสาร ไม่เป็นตัวของตัวเอง ใ้รับการถนอม เอาใจตามใจมาก อารมณ์อ่อนไหวง่าย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะแบบความสัมพันธ์แบบปฐมภูมิ คือ การติดต่อกันอย่างใกล้ชิด ทำให้บุคคลเกิดความเห็นอกเห็นใจกัน เข้าใจปัญหาและความต้องการ ของกันและกัน ความรู้สึกผูกพันกันทำให้เกิดความสงสารหรือใจอ่อน บางครั้งบุคคลอาจยอมเป็นหลักการบางอย่าง เพื่อช่วยเหลือคนที่รู้จักกันดี นอกจากนั้นแล้ว เด็กเป็นจุดสนใจของครอบครัว ทุกคนต้องการให้เด็กได้รับความปลอดภัย และเติบโตขึ้นสามารถเลี้ยงตนเองได้ บิดามารดาทุกคนจะยอมเสียสละความสุขส่วนตัว เพื่อให้ลูกทุก ๆ คนมีความสุข บิดามารดาจะพยายามสั่งเสียลูก ๆ ให้ได้ศึกษาเล่าเรียนในชั้นสูง ๆ ขึ้นไปมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้รู้จักประกอบกิจการงาน บิดามารดาจะทุ่มเทความรักให้แก่ลูก ๆ และคอยเอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิดอยู่ตลอดเวลา จนบางครั้งทำให้เกิดผลเสียขึ้น คือ ทำให้เด็กไม่รู้จักโต และเอาตัวไม่รอด ชอบพึ่งพาอาศัยคนอื่น จึงทำให้เด็กไม่เป็นตัวของตัวเอง ขาดความรับผิดชอบ และบางครั้งอาจจะทำให้เด็กไม่ค่อยจะมีความเชื่อมั่นในตนเอง

๑.๑๒ ความสามารถในการควบคุมจิตใจ (ลักษณะ O) ทั้งสองกลุ่มมีแนวโน้มที่จะมีลักษณะเป็นแบบ สงบเสงี่ยม เชื่อมั่นตนเอง มีความมั่นใจ สงบเยือกเย็น เหตุผลก็เพราะว่าบุคลิกลักษณะแบบนี้เป็นค่านิยมของคนไทย คนไทยส่วนมากเห็นว่าไม่ว่าชายหรือหญิงควรจะเป็นคนสุภาพ สงบเสงี่ยม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เคารพในอาวุโส มีความเชื่อมั่นในตนเอง สงบเยือกเย็น และควรจะเป็นคนอารมณ์เย็น (a cool heart) และสามารถที่จะหาประโยชน์และความเพลิดเพลินของตนเองได้^๗

๑.๑๓ ความเป็นตัวของตัวเอง (ลักษณะ Q₂) นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีแนวโน้มที่จะมีลักษณะ ขึ้นอยู่กับกลุ่ม ชอบเข้ากลุ่มและเป็นผู้ตามที่ดี เนื่องจากคนไทยโดยทั่วไปชอบทำอะไรตามลำพังตนเอง (individualistic) มากกว่าการตั้งกลุ่ม และอาจรวมถึงการทำอะไรตามสบายควย และการตัดสินใจมักจะเคารพและคล้อยตามผู้มีอายุสูงถือว่าเป็นผู้มีประสบการณ์มากในชีวิต เป็นแบบเคารพผู้มีอาวุโส (seniority) และบางครั้งการตัด

๗
Blanchard, op. cit. p.480

สนใจดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ก็ขึ้นกับญาติผู้ใหญ่หรือเคารพในความเห็นของผู้สืบสกุล
 เดียวกัน (Clan respectation)^๘ และลักษณะ individualism ของคนไทย
 จะสะท้อนให้เห็นจาก leadership pattern^๙ คนไทยไม่ยินดีที่จะยอมรับบทบาทของ
 ผู้นำที่ไม่เป็นทางการ (informal leader) ที่จะต้องเป็นผู้ริเริ่มและตัดสินใจต่าง
 ทั่ว ๆ คว้า เหตุนี้คนไทยจึงไม่สามารถทำหน้าที่เป็นผู้นำได้ ผู้นำในท้องถิ่นจึงอยู่ในขอบเขต
 จำกัด คนไทยจึงมักจะเป็นผู้ตามและเป็นผู้ตามที่ดีด้วย

๑.๑๔ การแสดงออกของอารมณ์ (ลักษณะ Q₄) นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีแนวโน้มที่
 จะมีลักษณะที่ทำอะไรตามสบาย เยือกเย็น ชิม ไม่มีกังวล โดยปกติคนไทยชอบทำอะไรตาม
 สบาย ทำตามอารมณ์ ไม่เอาจริงเอาจังเอาจังกับชีวิต ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากอิทธิพลของ
 สิ่งแวดล้อมทางการ เมือง ทางภูมิศาสตร์ ประเพณีทางสังคมและปรัชญาชีวิตที่สืบเนื่องกันมานับ
 ร้อย ๆ ปี ที่คนคิดคือชีวิต จึงเป็นแบบปลงตก ไม่กระตือรือร้น และไม่เรียกร้องอะไรซึ่งทำให้
 เป็นคนคล้อยตามว่าไม่มีความกังวล Skinner ได้รวบรวมความคิดเห็นของนักเขียนในปี ๑๙๕๗
 ว่าคนไทยโดยทั่วไปเป็นผู้ที่เกียจคร้าน ทำงานเพื่อสนองความต้องการของตนในระยะนั้น พอใจ
 ในสิ่งที่ตนมีอยู่แล้ว ไม่สนใจเรื่องเงินหรือความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ รักรชาจารีตนิยมและ
 พอใจที่จะพึ่งพาอาศัยผู้อื่น^{๑๐}

“สุวิทย์ ยิงวรพันธุ์, พัฒนาชนบทในประเทศไทย สหประชาพาณิชย์ ๒๕๐๘
 หน้า ๔

^๘Blanchard, op.cit. p.484.

^{๑๐}G.W. Skinner, Chinese Society in Thailand and Analytical
 History, p.91.

๒. การวิเคราะห์ความแตกต่างในบุคลิกลักษณะทั้ง ๑๔ ลักษณะระหว่างนักเรียนชายในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท ผลปรากฏว่า นักเรียนชายในเมืองหลวงและในเมืองของชนบทมีบุคลิกลักษณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในบุคลิกลักษณะบางลักษณะดังที่กล่าวมาแล้วในข้อ ๑ ยกเว้นบุคลิกลักษณะใน ๓ ลักษณะต่อไปนี้ทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ คือ

๒.๑ สภาพปราเวียงหรือหคหุ่ ลักษณะ F (ตารางที่ ๑๗) ผลปรากฏว่า นักเรียนชายทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งสองกลุ่มมีแนวโน้มที่จะมีลักษณะ ขริม รอบคอบ จริงจัง และเงียบ ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจาก การอบรมสั่งสอน ที่ว่า เด็กชายจะต้องเป็นที่พึ่งพาอาศัยของเด็กหญิง เพศชายจะต้องเป็นเพศที่เข้มแข็ง เมื่อแต่งงานมีครอบครัวแล้วผู้ชายจะต้องเป็นพ่อบานที่จะต้องรับผิดชอบในครอบครัว เหตุนี้ จึงทำให้เด็กชายเป็นคน ขริม รอบคอบ จริงจัง และเงียบ เพราะลักษณะเหล่านี้จะช่วยให้ทำหน้าที่หัวหน้าครอบครัวได้ดี

๒.๒ ความสามารถในการรับผิดชอบ ลักษณะ G (ตารางที่ ๒๐) ปรากฏว่า นักเรียนชายทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือทั้งสองกลุ่มมีแนวโน้มที่จะมีลักษณะรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความบากบั่น พากเพียร ถือศักดิ์ศรี และยึดมั่นต่อกฎ เกณฑ์ เหตุผลอาจเนื่องมาจากในสังคมไทยเรานั้น ผู้ชายมีอำนาจเหนือผู้หญิง โดยเฉพาะในครอบครัวผู้ชายจะต้องเป็นผู้นำ เพราะความคาดหวังจากสังคมเช่นนี้ จึงทำให้ผู้ชายมีลักษณะรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความบากบั่น พากเพียร เพื่อความก้าวหน้าของชีวิต การงานและความผาสุกของครอบครัว และมักจะถือศักดิ์ศรี ยึดมั่นต่อกฎ เกณฑ์ด้วย

๒.๓ ความสามารถในการเข้ากลุ่ม ลักษณะ J (ตารางที่ ๒๔) ผลปรากฏว่า นักเรียนชายในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งสองกลุ่มมีแนวโน้มที่จะมีลักษณะเป็นคนช่างสงสัย ขอบซัดขวาง เป็นตัวของตัวเอง บังคับตัวเองได้ ขิงคิดข้างครอง ไม่ชอบแสดง โดยปรกติแล้วเด็กชายจะได้รับการอบรมสั่งสอนให้เป็นคนขงทน รู้จักบังคับตนเองได้ จะทำอะไรจะต้องคิดให้รอบคอบเสียก่อน และอาจเนื่องมาจากการเรียนการสอนในโรงเรียนควย เพราะการให้การศึกษขงแก่เด็กนอกเหนือไปจากการสอนให้เด็กมีความรู้มีทักษะในวิชาต่าง ๆ แล้ว ยังจะต้องสอนให้เด็กรู้จักการควบคุมตัวเอง "มีวินัย

ในตนเอง" ค้วย เพราะการควบคุมตนเอง เป็นส่วนสำคัญในการที่จะพัฒนาอุปนิสัยของเด็ก และในโรงเรียนให้อิสระเสรีภาพแก่นักเรียนมากขึ้นกว่าสมัยก่อน นักเรียนจึงเป็นคนช่างสงสัย ขอบซัดขวาง

๓. การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างบุคลิกลักษณะทั้ง ๑๔ ลักษณะ ระหว่างนักเรียนหญิงในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท ผลปรากฏว่า นักเรียนหญิงในเมืองหลวงและในเมืองของชนบทมีบุคลิกลักษณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในบางลักษณะ เช่น เกี่ยวกับการวิเคราะห์ความแตกต่างของนักเรียนในเมืองหลวงและในเมืองของชนบทดังที่กล่าวมาแล้ว ในข้อ ๑ ยกเว้นใน ๓ ลักษณะต่อไปนี้ที่นักเรียนหญิงทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ คือ

๓.๑ ความมั่นคงทางอารมณ์ ลักษณะ C (ตารางที่ ๕) นักเรียนหญิงทั้งสองกลุ่มมีแนวโน้มที่จะมีลักษณะ อารมณ์มั่นคง ไม่หวั่นความจริง สงบเยือกเย็น โดยปกติแล้ว ในสังคมไทยเรามักจะอบรมบุตรหญิงให้เป็นผู้ที่มีความสงบเสงี่ยม อารมณ์เยือกเย็น เป็นแม่บ้านที่ดี รู้จักเอาใจพ่อบ้าน และอดทนต่อความลำบากในครอบครัว รู้จักอดกลั้นอารมณ์ ค้วยเหตุนี้จึงอาจจะทำให้เด็กหญิงไทย เป็นผู้ที่มีอารมณ์มั่นคง สงบเยือกเย็น

๓.๒ สภาพทางอารมณ์ ลักษณะ D (ตารางที่ ๖) ผลปรากฏว่านักเรียนหญิงทั้งสองกลุ่มมีแนวโน้มที่จะมีลักษณะ เกียจคร้าน ซึมเซา คิดแล้วคิดอีก เฉื่อยชา และเฉยๆ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากความมั่นคงทางอารมณ์ สภาพทางอารมณ์จึงไม่ไหวหวั่น คิดแล้วคิดอีก และเฉื่อยชา เพราะลักษณะเหล่านี้เป็นผลสะท้อนของความมั่นคงทางอารมณ์นั่นเอง

๓.๓ การประพฤติตนตามระเบียบแบบแผน ลักษณะ E (ตารางที่ ๗) ผลปรากฏว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งสองกลุ่มมีแนวโน้มที่จะมีลักษณะ เชื้อพียง วานอนสอนง่าย นุ่มนวล และยอมตาม ทั้งนี้เพราะลักษณะนี้เป็นวัฒนธรรมของไทยในเรื่องการเลี้ยงบุตรหญิง และสังคมก็คาดหวังว่า หญิงจะต้องอยู่ในโอวาท ยอมตาม ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนมากกว่าชาย ดังนั้น เด็กหญิงในเมืองหลวงและในเมืองของชนบทจึงไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในการประพฤติตนตามระเบียบแบบแผน

นอกจากที่กล่าวมาแล้ว ปรากฏว่า นักเรียนหญิงในเมืองหลวงและในเมืองของชนบทยังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ใน ๒ ลักษณะต่อไปนี้

๓.๔ ความมั่นใจตนเอง ลักษณะ H (ตารางที่ ๒๔) ปรากฏว่า นักเรียนหญิงในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ นักเรียนหญิงในเมืองหลวงมีแนวโน้มที่จะมีลักษณะ ซ้ำอัย มีความขี้ขลาดระวังคน ดั้งเด และฉลาดกลัว มากกว่านักเรียนหญิงในเมืองของชนบท ทั้งนี้อาจเนื่องจากการอบรมเลี้ยงดู บิดามารดามักจะเลี้ยงบุตรหญิงอย่างระมัดระวัง เอาใจใส่มากกว่าบุตรชาย โดยเฉพาะในเมืองหลวง บิดามารดามักจะไม่ใคร่ปล่อยให้เด็กออกไปเป็นอิสระและต่อสู้ตามลำพัง เพราะเกรงจะได้รับอันตรายจากภัยต่าง ๆ ที่มีมากขึ้นตามความเจริญในค่านวัตกรรม ด้วยเหตุนี้ อาจจะทำให้เด็กไม่มีความมั่นใจตนเอง ดั้งเด ฉลาดกลัว ต้องระวังตัวเสมอและซ้ำอัย มากกว่านักเรียนหญิงในเมืองของชนบท

๓.๕ ความสามารถในการควบคุมจิตใจ ลักษณะ O (ตารางที่ ๓๓) ผลปรากฏว่า นักเรียนหญิงในเมืองหลวงและในเมืองของชนบทมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญโดยที่นักเรียนหญิงในเมืองหลวงมีลักษณะ สงบเสงี่ยม เชื่อมั่นตนเอง มีความมั่นใจ สงบเยือกเย็น น้อยกว่านักเรียนหญิงในเมืองของชนบท ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดูแบบทุนนิยมเกินไป จึงทำให้เป็นคนไม่ค่อยจะเชื่อมั่นตนเอง มีความมั่นใจและสงบเยือกเย็นน้อยกว่านักเรียนหญิงในเมืองของชนบท

๔. จากการสำรวจปัญหาของนักเรียน ผลปรากฏว่า (ตารางที่ ๔๓) นักเรียนในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท มีปัญหาค้ำค้ำคลึงกันใบบางปัญหาแต่แตกต่างกันในลำดับความสำคัญของปัญหา กล่าวคือ นักเรียนในเมืองหลวงเห็นว่าปัญหาที่สำคัญที่สุด ๓ ปัญหาเรียงตามลำดับคือ ๑ ปัญหาการปรับตัวกับงานโรงเรียน (ASW) ๒ ปัญหาความสัมพันธ์ของความรู้สึกของตนเองคือตนเอง (PPR) ๓ ปัญหาอนาคต : อาชีพและการศึกษา (FVE) และให้ความสำคัญน้อยที่สุดกับปัญหากิจกรรมทางสังคมและสันตนาการ (SRA) ส่วนปัญหาที่สำคัญที่สุด ๓ ปัญหาเรียงตามลำดับของนักเรียนในเมืองของชนบท คือ ปัญหาการปรับตัวกับงานโรงเรียน (ASW) ๒ ปัญหาอนาคต : อาชีพและการศึกษา ๓ ปัญหาการเงิน สภาพความเป็นอยู่ การงาน (FLE) และมีปัญหาน้อยที่สุดในปัญหา บ้านและครอบครัว (HF)

เป็นที่น่าสังเกตว่า ทั้งสองกลุ่มมีปัญหาที่สำคัญที่สุดในปัญหาเดียวกัน คือ ปัญหาการปรับตัวกับงานโรงเรียน (ASW) ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ Smith^{๑๑} Symonds^{๑๒} น.ส.ลาวัญย์ สังสกล^{๑๓} ที่ว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาเห็นว่า ปัญหาชีวิตและปัญหาที่ทำให้ตนไม่มีความสุข คือ ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักเรียนในวัยรุ่นนี้เริ่มรู้สึกรับผิดชอบในตนเองมากขึ้น เริ่มคิดถึงอนาคต และสนใจในการศึกษาเล่าเรียนมากขึ้น เพราะต้องการที่จะได้รับความรู้ทางวิชาการทั่วไปที่จะส่งเสริมให้ตนเป็นตนโดยสมบูรณ์ และต้องการฝึกฝนทักษะต่าง ๆ อย่างเพียงพอที่จะดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพได้ดี การที่นักเรียนทั้งสองกลุ่มให้ความสำคัญกับปัญหานี้มากที่สุด แสดงให้เห็นว่า นักเรียนให้ความสนใจแก่การศึกษาเล่าเรียน เหตุผลก็คือ การศึกษาเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้มีอาชีพและเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้เปลี่ยนแปลงสภาพทางสังคมได้ นอกจากนี้ อาจจะได้รับการกระตุ้นและส่งเสริมจากบิดามารดา เนื่องด้วยบิดามารดาของนักเรียนทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ และเป็นชนชั้นกลาง จึงมีความมุ่งหวังที่จะให้บุตรได้รับราชการหรือมีอาชีพเป็นหลักฐาน เพื่อช่วยยกฐานะของครอบครัว และโดยทั่วไปแล้ว บุตรของชนชั้นกลางมักจะมีความทะเยอทะยานและใฝ่หาความสำเร็จในด้านการเรียนมากกว่ากลุ่มอื่น เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมืออันเดียวที่จะช่วยส่งเสริมหรือเปลี่ยนแปลงสภาพทางสังคมของคนได้ ด้วยเหตุนี้ทั้งสองกลุ่ม จึงให้ความสนใจแก่ปัญหาการปรับตัวกับงานโรงเรียน (ASW) ปัญหาอีกปัญหาหนึ่งที่ทั้งสองกลุ่มเห็นว่าสำคัญแต่สำคัญกับความสำคัญต่างกันคือ ปัญหาอนาคต : อาชีพและการศึกษา (FVE) อาจเนื่องมาจากนักเรียนมีความปรารถนาที่จะได้พัฒนาทักษะ ความรู้ และทัศนคติที่จะช่วยให้ตนสามารถประกอบอาชีพได้เหมาะสม เป็นผู้ผลิตที่ดีและผู้บริหารโลกที่ฉลาด และเป็นประโยชน์คือ

๑๑

Smith op.cit.

๑๒

Symonds op.cit.

๑๓

ลาวัญย์ อ้างแล้ว

เศรษฐกิจของชาติ ความปกติ เด็กจะเริ่มคิดถึงการประกอบอาชีพในระยะกลางวันรุ่น คือ ระหว่าง ๑๔ - ๑๕ ปี (มัธยมศึกษาตอนต้น) เพราะตามธรรมชาติ เด็กวัยนี้ เริ่มจะคิดถึงการทำเงินชีวิตอย่างมีอิสระ และสิ่งหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กเป็นอิสระได้ก็คือ การหาเงินได้ด้วยตนเอง เหตุนี้ทำให้เด็กเริ่มคิดถึงอาชีพ ปัญหาที่เกิดขึ้นต่อมาก็คือ อาชีพอะไรจึงจะเหมาะสมกับเด็ก ในระยะนี้ เด็กจึงต้องการแนะแนวทางอาชีพ นักเรียนจะต้องได้รับความรู้ และคำบอกเล่าอย่างกว้างขวาง อาชีพที่เด็กจะประกอบได้มีอะไรบ้าง โอกาสที่จะก้าวหน้าของแต่ละอาชีพ ความมั่นคงของอาชีพ ตลอดจนอาชีพที่กำลังเป็นที่ต้องการของประเทศใน ระยะปัจจุบัน แต่ละอาชีพต้องการความสามารถอย่างไรบ้าง ตลอดจนการให้เด็กได้สำรวจตัวเองว่า ตนเองมีความสามารถ และบุคลิกภาพเหมาะสมกับอาชีพชนิดใดบ้าง ดังนั้นทางโรงเรียนควรจะได้จัดบริการแนะแนวอาชีพเป็นบริการแก่นักเรียน ครูแนะแนวควรจะมีประสบการณ์ และมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ เป็นอย่างดี พอที่จะแนะนำนักเรียนได้ เพื่อให้นักเรียนได้เลือกเรียน และเลือกอาชีพได้เหมาะสมกับความสามารถ ความสนใจยิ่งขึ้น นอกจากนี้ปัญหาที่กล่าวมาแล้ว นักเรียนในเมืองหลวง ให้ความสำคัญแก่ปัญหาความสัมพันธ์ของความรู้สึกของตนเองต่อตนเอง (PPR) แต่นักเรียนในเมืองทางชนบทให้ความสำคัญแก่ ปัญหา การเงิน สภาพความเป็นอยู่ การงาน (FLE) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โดยทั่วไปนักเรียนในเมืองหลวงนั้น ฐานะครอบครัวของบิดามารคามีรายได้มากกว่า และในเมืองหลวงนักเรียนมีโอกาสที่จะหาทำงานพิเศษได้มากกว่า เพราะมีกรมประชาสงเคราะห์ และห้างร้าน บริษัทต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือ ดังนั้นนักเรียนในเมืองหลวง จึงให้ความสำคัญในปัญหานี้น้อยกว่า ส่วนนักเรียนในเมืองของชนบท ฐานะครอบครัวต่ำกว่า ประกอบทั้งไม่มีงานทำพิเศษ นักเรียนจึงมีปัญหาเรื่องเงินที่จะใช้จ่ายส่วนตัว นอกจากนั้นแล้วฐานะของครอบครัว ไม่สามารถจะอำนวยความสะดวกสบายให้นักเรียนได้เท่าที่ควร ต้องใช้จ่ายอย่างประหยัด นักเรียนในเมืองของชนบท มักจะใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด และเห็นคุณค่าของเงิน ส่วนนักเรียนในเมืองหลวง เห็นว่า ปัญหาความสัมพันธ์ของความรู้สึกของตนเองต่อตนเอง (PPR) สำคัญกว่า เพราะสภาพสังคมในเมืองหลวง ยุ่งเหยิงซับซ้อน มากกว่า เด็กจึงต้องการที่จะเข้าใจตนเอง ต้องการพัฒนาทางอารมณ์ ให้เป็นผู้มีอารมณ์มั่นคง ปัญหาที่นักเรียนในเมืองหลวงให้ความสำคัญน้อยที่สุด คือ ปัญหา กิจกรรมทางสังคม และสันตนาการ อาจจะเนื่องมาจาก ในเมืองหลวง มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจมากกว่า ประกอบทั้งโรงเรียนมีกิจกรรมทางสังคม และสันตนาการ มากกว่า โรงเรียนในเมืองของชนบทด้วย ส่วนนักเรียนในเมืองของชนบทเห็นว่าปัญหาที่สำคัญ น้อยที่สุด คือ ปัญหา บ้านและครอบครัว (HF) ทั้งนี้เพราะสังคมเมืองในชนบทเป็นสังคมแคบ ๆ การแข่งขันมีน้อยกว่า บิดามารดาของนักเรียนในเมืองของชนบทไม่จำเป็นต้องออกไปประกอบอาชีพทั้งคู่ บิดามารดาและลูกมักจะพปะกัน

ตลอดเวลา มีเวลาที่โศกปราศรัยกัน ทำให้สภาพของบ้านมีบรรยากาศอบอุ่นและสดีใสมากกว่า นักเรียนในเมืองของชนบทจึงไม่เห็นว่าเป็นปัญหาบ้านและครอบครัว เป็นปัญหาสำคัญ

ข้อดีของการวิจัย

๑. ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี จากตัวอย่างประชากรในการทดสอบแบบทดสอบบุคลิกภาพ HSPQ Form A แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา The Mooney Problem Check Lists และแบบสอบถามรายละเอียดส่วนตัวของนักเรียน โดยได้รับแบบทดสอบกลับคืนมาทั้งหมด ซึ่งทำให้ได้จำนวนประชากร เพียงพอที่จะใช้ในการวิจัยได้

๒. จากการวิจัยนี้ ตัวอย่างประชากร เป็น นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๓ จากโรงเรียนมัธยมวิสามนัญ กรมวิสามนัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน ๑๕๕ คน ทำให้ทราบว่า ทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันในบุคลิกลักษณะบางลักษณะ และคล้ายคลึงกันในบางลักษณะ อันเป็นผลเนื่องมาจากสิ่งแวดล้อมทางสังคมแตกต่างกัน (Social environment) ลักษณะของความแตกต่างที่มีอยู่ อาจจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาในการเรียนการสอน และ การเรียนร่วมกัน

ข้อบกพร่องของการวิจัย

๑. การทดสอบนักเรียนมักจะใช้เวลาเรียนหัวโหมงสุดท้าย หรือ ภายหลังเลิกเรียนแล้ว ซึ่งเป็นเวลาที่นักเรียนเรียนมาตลอดวัน และเป็นช่วงที่คงการจะพักผ่อน แต่ต้องมาทดสอบแบบทดสอบต่าง ๆ อาจจะทำให้นักเรียนมีความตั้งใจทดสอบน้อยกว่าที่ควร ผลที่ได้อาจจะคลาดเคลื่อนไปบ้าง

๒. แบบทดสอบ และแบบสอบถาม ที่ใช้นั้น คัดแปลงมาจากแบบทดสอบต่างประเทศ และต้องไขมาตรฐาน (norm) และการตีความหมายลักษณะต่าง ๆ จากคู่มือ ซึ่งล้วนเป็นลักษณะของนักเรียนต่างประเทศทั้งสิ้น การใช้แบบทดสอบอาจจะไม่เหมาะสมกับนักเรียนไทย เพราะเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า คนแต่ละกลุ่มแต่ละสังคม มีวัฒนธรรม วิถีการดำเนินชีวิต ตลอดจนภูมิหลังทางสังคม (Social background) แตกต่างกันไป ย่อมจะมีลักษณะแตกต่างกัน ดังนั้น แต่ละชาติจะต้องมีบุคลิกลักษณะประจำชาติของตน ซึ่งแตกต่างกัน

ต่างจากชาติอื่น ๆ นอกจากนั้นการแปลความหมายจากภาษาต่างประเทศนั้น อาจจะทำให้คลุมเครือ หรือตีความหมายได้หลายแง่ ดังนั้นควรจะได้ทำการศึกษา บุคลิกลักษณะของคนไทย และสร้างแบบทดสอบเอง

ฉนั้นเพื่อให้การวิจัยสมบูรณ์ ผู้ที่จะทำการวิจัยต่อไป ควรจะได้แก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าวมาแล้ว